

Rouwborden De Geer uit de kerk van Jutphaas¹

(Gepubliceerd in *De Nederlandsche Leeuw* 125 (2008), p. 84-88)

In de jaren negentig van de vorige eeuw was binnen het Koninklijk Genootschap een themagroep heraldiek actief, die werd voorgezeten door dr. J.C. Kort, toentertijd chartermeester bij het Algemeen Rijksarchief. Deze werkgroep stelde zich tot doel om een inventarisatie te maken van de nog traceerbare rouwborden in Nederland, die doorgaans in kerkgebouwen zijn te vinden, maar ook wel in museumcollecties of bij nakomelingen in particulier bezit. Als vrucht van dit onderzoek werd als eerste het verslag van de inventarisatie in de provincie Utrecht gepubliceerd, in de hoop dat de andere provincies spoedig zouden volgen. De auteur, het medelid J.P.C. Hoogendijk had zelf al het nodige vooronderzoek verricht en kon een inleiding over de geschiedenis van het gebruik van rouwborden en kwartierwapens toevoegen. Helaas is het bij deze ene publicatie onder auspiciën van de themagroep heraldiek gebleven.² Voorts kan inmiddels een kleine aanvulling op het artikel van Hoogendijk worden geschreven betreffende een viertal Utrechtse rouwborden in de collectie van de Hoge Raad van Adel.

Afb 1

¹ Deze bijdrage is een samenvatting van mijn artikel 'Rouwborden De Geer en De Malapert uit de kerk van Jutphaas', in: *Uit diverse bronnen gelicht*. Opstellen aangeboden aan Hans Smit ter gelegenheid van zijn vijfenzestigste verjaardag, onder redactie van Eef Dijkhof en Michel van Gent. Instituut voor Nederlandse Geschiedenis, Den Haag 2007, p. 367-378. Prof.dr. J.G. Smit was van 1991 tot en met 1995 hoofdredacteur van 'De Nederlandsche Leeuw'.

² J.P.C. Hoogendijk, 'Rouwborden in de provincie Utrecht', in: *De Nederlandsche Leeuw* 111 (1994), k. 417-454. De heer Hoogendijk heeft de themagroep nieuw leven ingeblazen als Werkgroep Heraldiek Leusden, die met steun van de plaatselijke vrijwilligers vacaturebank tot 2006 heeft gefunctioneerd. De 'collectie Hoogendijk' beslaat thans heel Nederland, terwijl het databestand (tezamen met circa 15000 kleinbeeldia's) niet alleen rouwborden, maar ook andere heraldische monumenten en genealogische handschriften in officiële gebouwen (archieven) bevat. In 2007 is de 'collectie Hoogendijk' overgedragen aan de Hoge Raad van Adel in Den Haag, waar deze op afspraak kan worden geraadpleegd.

Ze blijken afkomstig te zijn uit de St. Nicolaaskerk aan het Kerkveld te Jutphaas, die in april 1820 wegens bouwvalligheid werd gesloopt, nadat op 29 maart van datzelfde jaar aan de Nedereindseweg langs de Vaartse Rijn een nieuwgebouwde protestantse kerk in gebruik was genomen. Hoewel de kleine zaalkerk ongetwijfeld minder ruimte bood om tot terugplaatsing over te gaan, heeft het er alle schijn van dat de plaatselijke gemeente ook in dit opzicht een nieuwe start wilde maken. De grote rooms-katholieke geloofsgemeenschap bouwde eerst na het herstel van de bisschoppelijke hiërarchie een nieuwe St. Nicolaaskerk (1875) aan de Utrechtsestraatweg.³

Door een in het begin van de twintigste eeuw uitgevoerde inventarisatie is bekend dat in de oude St. Nicolaaskerk minstens dertien rouwborden gehangen moeten hebben. Negen daarvan bevonden zich in bezit van de familie Van Rappard te 's-Gravenhage, terwijl vier rouwkassen op kasteel Rijnhuizen te Jutphaas werden bewaard.⁴ Hoogendijk vermeldt ze niet in zijn artikel, omdat hij ze niet heeft kunnen traceren.⁵ Dit is niet verwonderlijk aangezien deze tak van het adellijke geslacht Van Rappard grotendeels in het buitenland woonde en in 1984 in mannelijke lijn is uitgestorven.⁶ Minder duidelijk is waarom niet de vier stuks van leden van het adellijke geslacht De Geer van Rijnhuizen zijn vermeld, die binnen de familie bewaard zijn gebleven en in bruikleen zijn gegeven aan de Hoge Raad van Adel.

Afb 2

³ A.M. Fafiani, R.E.T.M. Rijntjes en M.P. van der Wiel, *Nieuwegein, geschiedenis en architectuur*. Monumenten Inventarisatie Project (MIP) provincie Utrecht 30 (Zeist 2002), p. 33, 71-73, 234-235, 299-305.

⁴ P.C. Bloys van Treslong Prins, *Genealogische en heraldische gedenkwaardigheden in en uit de kerken der provincie Utrecht* (Utrecht 1919), p. 83-89 en 312.

⁵ Tussen de rouwborden van de familie Martens van Sevenhoven (collectie Centraal Museum Utrecht), die in de Utrechtse Nicolaaskerk hangen, bevindt zich echter de rouwkas van Louis de Malapert († Utrecht 13 maart 1782 en begraven in de kerk te Jutphaas), die identiek is aan één van de borden in de collectie Van Rappard. Daarnaast hangen in deze kerk rouwborden van Jacob de Malapert (ex matre Godin) en Lodewijk de Malapert (ex matre van der Muelen, † 1790), die Bloys, t.a.p., niet vermeld. Vgl. *De Ned. Leeuw* 111 (1994), k., 451, nrs. 112 en 113, en k. 448, nr. 104.

⁶ *Nederland's Adelsboek* 90 (De Haag 2002-2003), p. 520-524. De rouwborden, die alle betrekking hadden op leden van de familie De Malapert, zijn via de alliantie Van Löben Sels op het geslacht Van Rappard vererfd. Portretten (en enkele rouwborden, waaronder de in een vorige noot genoemde) uit deze vererving zijn in 1952 aan het Centraal Museum Utrecht gelegateerd. Vgl. F.G.L.O. van Kretschmar, 'De portretverzameling Martens van Sevenhoven', in: *Jaarboek van Centraal Bureau voor Genealogie en het Iconographisch Bureau* 32 (1978), p. 149-237.

Kasteel Rijnhuizen te Jutphaas is weliswaar in 1958 door het nageslacht van Gijsbert Carel Duco baron van Hardenbroek, die in 1880 op Rijnhuizen was ingetrouwd, verkocht aan de Stichting Fundamenteel Onderzoek van de Materie (FOM), maar de inboedel is niet van de hand gedaan, hoogstens verdeeld.⁷ Drie van de vier rouwborden zijn in datzelfde jaar tentoongesteld op de jubileumtentoonstelling te Delft van het Koninklijk Genootschap, maar werden daarna rechtstreeks bij de secretarie van de Hoge Raad van Adel aan de Zeestraat in Den Haag afgeleverd, al duurde het nog tien jaar voordat de inbewaringneming formeel was geregeld.⁸ In die tijd overwoog de familie nog om de borden alsnog aan de kerk van Jutphaas aan te bieden, maar kwam daar om tweeërlei reden op terug. Allereerst was het niet de oude kerk, waarin ze eertijds hingen en voorts was de mentaliteit van de kerkenraad op dat moment dan wel 'goed', maar dat was nog geen garantie dat deze te zijner tijd niet 'vuurrood' zou kunnen worden, waardoor terugeisen een probleem zou worden. De herinnering aan de Franse revolutie was bij de oude generatie dus na 150 jaar nog springlevend.⁹

Afb 3

De beschrijvingen, die Bloys van Treslong Prins in 1919 van opschriften van de vier (plus negen) rouwborden uit de kerk van Jutphaas gaf, zijn correct. De identiteit van de betrokkenen wordt, voor zover deze niet exact met naam en sterfdatum is aangegeven, nader bepaald door de volgorde van de kwartierwapens, waarvoor heraldische regels gelden. Daarmee wordt op z'n minst duidelijk uit welk gezin de overledene stamt, hetgeen voor de bewijsvoering van adellijke afstamming niet onbelangrijk was. Soms werd een onbeduidend of minder belangrijk kwartier weggelaten, waarvoor in de plaats dan een adellijk kwartier uit bijvoorbeeld de generatie ervoor kwam te staan. Nader genealogisch en heraldisch onderzoek kunnen dergelijke inconsequenties niet altijd verklaren.¹⁰ Ten aanzien van de

⁷ B. Olde Meierink (e.a), *Kastelen en ridderhofsteden in Utrecht* (Utrecht 1995), p. 391-395.

⁸ Tentoonstellingscatalogus De Nederlandsche Leeuw t.g.v. de herdenking van het 75-jarig bestaan van het KNGGW, Museum Het Prinsenhof (Delft 1958), p. 143, 146 en 147.

⁹ Brieven Secretaris Hoge Raad van Adel 1956, nr. 75, Archief Hoge Raad van Adel (HRvA), 's-Gravenhage, inv. nr. 352. Grafzerken uit de gesloopte kerk zijn op het protestantse kerkhof van Jutphaas (Kerkveld, sinds 1829 onderdeel van de Algemene Burgerlijke begraafplaats) terug te vinden, alsmede de (ingang der) kelder van Rijnhuizen en van de andere buitenplaatsen, vgl. Bloys, t.a.p., p. 90-93.

¹⁰ Vgl. J.G. Smit, 'Raadsels rond een Zeeuws wapenbord', *De Ned. Leeuw* 112 (1995), k. 241-253. Vgl. voor een ander voorbeeld van een heraldische probleemstelling, die naar tevredenheid kon worden opgelost: J.A.L. de

wapenborden De Malapert toonde Bloys van Treslong Prins een dergelijke verspringing van kwartierwapens aan, maar bij die van Rijnhuizen zijn geen onregelmatigheden aangetroffen.¹¹

Afb 4

De eigendom van de ridderhofstad Rijnhuizen en de heerlijkheid Jutphaas (Over- en Nedereind) was vanaf het begin van de zeventiende eeuw gesplitst en in bezit van verschillende personen, waarvan uiteindelijk alleen leden van de families De Geer en De Malapert overbleven. Rijnhuizen met tien morgen land werd in het jaar van zijn huwelijk met de Utrechtse burgemeestersdochter Johanna Parmentier (1654) aangekocht door de Amsterdamse koopman Louis de Geer, die door zijn koper- en wapenhandel met Zweden één van de rijkste mannen van de Republiek was.¹² Een gedeelte van de heerlijkheid (het Overeind) was al in 1608 in handen gekomen van een andere vermogende koopman, Nicolaas de Malapert, die in 1596 het huis Plettenburg aldaar had gekocht. Zijn nageslacht verwierf in 1623 ook het andere gedeelte van de heerlijkheid (het Nedereind).¹³ In het begin van de achttiende

Meyere, J.G. Smit en A.A. Volkers-de Rooter, 'De memorietafel Van Schayck, kunsthistorisch, genealogisch en heraldisch bekeken', *FleHITE* 25 (1995), nr. 1/2, p. 4-13. Een algemeen overzicht geeft: F. Muller, 'Verborgene personen in wapenborden', *De Ned. Leeuw* 122 (2005) 137-144.

¹¹ Bloys, t.a.p., p. 84-85, waar het koopmansgeslacht Van der Muelen moest wijken voor het adellijke Van Egmond (van Meeresteyn).

¹² Volgens Kees Zandvliet, *De 250 rijksten van de Gouden Eeuw* (Rijksmuseum Amsterdam 2006), was zijn gelijknamige vader Louis de Geer (1587-1652) nummer 4, met een geschat vermogen van 1,5 miljoen gulden, op een ranglijst van 250 personen. De beleningen van Rijnhuizen zijn chronologisch terug te vinden in: E.B.F.F. Wittert van Hoogland, *Bijdragen tot de geschiedenis der Utrechtse ridderhofsteden en heerlijkheden 2* (Den Haag 1912), p. 545-558.

¹³ A.M. Abelmann, *Inventaris van het archief van de familie De Geer van Jutphaas (1204) 1295-1977*. Inventarisreeks Rijksarchief Utrecht 68 (Utrecht 1988), p. 5-20.

eeuw ontstond een conflict tussen de heer van Rijnhuizen en de heer van Jutphaas over het zogenaamde patronaatsrecht van de kerk van Jutphaas, dat vanouds aan de Staten van Utrecht behoorde. In 1666 en 1702 kreeg de familie De Geer, als heer van Rijnhuizen, in twee gedeelten het volledige patronaatsrecht in bezit en oefende dit recht van voordracht bij benoeming van predikant en koster, alsmede van het beheer van de kerkelijke goederen, ook daadwerkelijk uit. Toen enige tijd later de heer van Rijnhuizen een nieuwe kerkbank had laten timmeren en de route waarlangs de collectezak werd rondgedragen in die zin veranderde, dat als eerste De Geer aan de beurt kwam en niet De Malapert, was voor laatstgenoemde de maat vol. Deze eer was tot die tijd aan hem als heer van Jutphaas toegefallen en hij zag zijn bank nu op de tweede rang geplaatst. Na een rechtszaak kreeg De Geer gelijk, maar vernam al gauw dat het patronaatsrecht niet alleen voordelen bood. Ook voor het onderhoud van de kerk moest hij bij tijd en wijle bijspringen.¹⁴ Of hier vervolgens de kiem ligt van de opgetreden bouwvalligheid, waarna in 1820 tot sloop werd besloten, blijft onduidelijk. Het verhaal is wel illustratief voor de tweeherigheid, die thans alleen nog wordt geïllustreerd door de twee blokken rouwborden, die van de opponenten en hun families zijn bewaard gebleven. Maar zoals bij familievetes vaker gebeurt, kwam al in 1739 een huwelijk tussen leden van beide families tot stand, met als uiteindelijk gevolg dat Barthold de Geer van Jutphaas de heerlijkheid in 1806 uit de nalatenschap van Pieter de Malapert, zoon van Louis de Malapert en Louise de Geer, kon aankopen. Zijn broer Willem Carel Pieter de Geer van Oudegein erfde de heerlijkheid Oudegein, die hun vader in 1773 had aangekocht, maar deze tak van het geslacht De Geer is in 1964 uitgestorven. De tak De Geer van Rijnhuizen, waarbinnen de rouwborden zijn vererfd, stamde af van de oudste (half)broer Jean Jacques, die op het stamhuis bleef wonen. Deze tak stierf in 1943 uit met het overlijden van Ada Mathilda barones van Hardenbroek-de Geer.

Afb 5

Jean Jacques, die evenals zijn grootvader en vader doorgaans Jan Jacob de Geer werd genoemd, werd op 28 augustus 1814 door de soevereine vorst benoemd in de Ridderschap van Utrecht, hetgeen in feite verlening van adeldom betekende. Zijn beide (half)broers Willem Carel Pieter en Barthold

¹⁴ F. Vogelzang, 'Jan Jacob de Geer (1714-1781), heer van Rijnhuizen, 't Geer, Wijnestein, etc.', Tussen de Lek en de Hollandsche IJssel, *Utrechtse biografieën* (Utrecht 2003), p. 55-59.

werden een jaar later door koning Willem I ingelijfd in de Nederlandse adel op grond van het Zweedse adelsdiploma, dat hun betovergrootvader in 1641 uit handen van koningin Christina had ontvangen. Alle vanaf 1815 tot de Nederlandse adel behorende leden van het geslacht De Geer stammen van deze drie broers af en de thans levende behoren allen tot de tak De Geer van Jutphaas.¹⁵

Afb 6

De vader van deze drie broers, Jan Jacob de Geer van Rijnhuizen (1714-1781), was in eerste huwelijk in 1737 op kasteel Maarsbergen getrouwd met de dochter van de ambachtsheer Constantia Clara Tamminga (1720-1753). De twee rouwborden van ongeveer dezelfde grootte, die als pendanten in de kerk zullen hebben gehangen, hebben betrekking op dit echtpaar, waaruit zes kinderen werden geboren.¹⁶ De alliantiewapens De Geer-Tamminga zijn ook aangebracht in het timpaan boven de hoofdingang van kasteel Rijnhuizen, dat honderd jaar na de bouw werd verfraaid toen dit echtpaar er permanent ging wonen.¹⁷ Twee jaar na het overlijden van zijn eerste vrouw hertrouwde Jan Jacob te Nijmegen met Theodora Anna van Haeften van Wadenoyen (1721-1801), dochter van de heer van Ophemert. Aangezien zij tijdens de Bataafse Republiek overleed, is er van haar geen rouwbord overgeleverd. Uit dit tweede huwelijk werden de twee hierboven genoemde zonen geboren.¹⁸ De twee andere rouwborden betreffen twee schoonzonen van het echtpaar De Geer-Tamminga, die betrekkelijk kort na elkaar en even als hun schoonvader in het begin van de jaren tachtig van de achttiende eeuw ter plaatse zijn overleden. Schoonmoeder was al in 1753 overleden, maar schoonvader eerst in 1781, terwijl de schoonzonen Mackay en Van Utenhove respectievelijk in 1782 en 1784 volgden.¹⁹

¹⁵ Nederland's Adelsboek 83 (1993) 42-86.

¹⁶ De afmeting van beide rouwborden is, gemeten zonder het bijwerk op en onder de lijst, circa 160 x 120 cm.

¹⁷ Fafiani e.a., t.a.p., p. 124-128. Op de gravure van Caspar Specht uit 1698 zijn ook al (niet ingevulde) alliantiewapens zichtbaar, maar deze moeten van het echtpaar De Geer-Parmentier zijn geweest, dat de buitenplaats had aangekocht.

¹⁸ *Jaarboek van den Nederlandschen adel* 5 (1893), p. 283-290.

¹⁹ Het rouwbord Mackay meet, zonder het bijwerk op en onder de lijst, circa 170 x 130 cm. Het rouwbord Van Utenhove is toogvormig, heeft geen bijwerk, maar is in reliëf uitgevoerd; de afmeting is 135 x 85 cm.

Het huwelijk in 1772 van Isabelle Constance de Geer van Rijnhuizen (1752-1777) met Daniel Mackay Aeneaszoon (1744-1782), kapitein van een compagnie Schotse infanterie, was haar tweede huwelijk, nadat een jaar daarvoor haar eerste man Willem Carel Hendrik des Heilige Roomse Rijksgraaf van Quadt tot Wickerath (1745-1771) was overleden. Het paar moet elkaar van kindsbeen af gekend hebben want Daniel's moeder, Ursula Philippina van Haeften, was de zuster van Isabel's stiefmoeder, de tweede vrouw van haar vader. Het geslacht Van Haeften bracht de heerlijkheid Ophemert in het officiersgeslacht Mackay, dat uit Strathnaver in Schotland stamde.²⁰

Kort na elkaar werden twee zonen Mackay geboren, die in het voetspoor van hun vader en behorende tot de oude Schotse adel (Lord Reay) een militaire loopbaan volgden, maar in de familie vooral bekend zijn geworden vanwege hun verkwistende levensstijl. Hun moeder overleed namelijk al in 1777, toen de jongste van de twee kinderen nog geen jaar was. Daarna volgden in korte tijd het hiervoor genoemde overlijden van hun vader en van hun grootvader. Hierdoor beschikten zij al op jonge leeftijd over een deel van het grote vermogen, dat hun grootvader De Geer had nagelaten. De oudste zoon Alexander Mackay (1775-1796) is als commandant van een eskadron Schotse militairen in Britse dienst ongetrouwd te San Domingo in de West overleden. Zijn broer Jean Louis Mackay (1776-1840) sloot nog op middelbare leeftijd een huwelijk met een jonge vrouw, maar hieruit zijn geen kinderen geboren.²¹

Afb 7

Het huwelijk van de jongste dochter Clara Charlotta de Geer van Rijnhuizen (1753-1803), eveneens in 1772, met Willem Hendrik van Utenhove (1749-1784) werd gezegend met zes kinderen, onder wie drie zonen. Deze zonen kregen bij koninklijk besluit van 1822 de hun vanouds competerende titel van baron erkend, maar doordat zij geen nageslacht hadden, stierf met hen deze tak van het adellijke geslacht Van Utenhove uit. In 1781 kocht hun vader de (grond van de voormalige) ridderhofstad Heemstede – in Utrecht vanouds één van de voorwaarden voor erkenning van adeldom –, die drie jaar later alweer op zijn oudste zoon, de in zijn tijd bekende weer- en sterrenkundige baron Jacob Maurits

²⁰ *Nederland's Adelsboek* 88 (1999), p. 16-25.

²¹ D. Mackay, *Geschiedenis van het geslacht Mackay*. Werken KNGGW 8 ('s-Gravenhage/Zutphen 1984), p. 183-185, met een afbeelding van het portret van Daniel Mackay als majoor in Statendienst en een beschrijving van het rouwbord.

Carel (1773-1836), vererfde.²² Zijn vrouw, hun moeder, overleed in 1803 op huize Groenendaal te Jutphaas.²³

Behalve een als kind overleden zoontje en de ongehuwd op Rijnhuizen overleden oudste zoon Anthonie Gustaaf (1745-1808) was er nog de oudste dochter Jacqueline Cornelia de Geer van Rijnhuizen (1742-1786), die als douairière Jacques Paul graaf d'Aumale (1733-1780)²⁴, in de Utrechtse Jacobikerk ligt begraven.²⁵ De oudste zoon, die heer van Broeckhuysen en Wynesteyn was, stierf in de Bataafse tijd en dus zonder rouwbord, terwijl dat van zijn oudste zuster, de ervrouw van Maarn en Maarsbergen²⁶, in de Jacobikerk gezocht zou moeten worden, maar daar niet hangt noch in het Centraal Museum Utrecht bekend is.²⁷

Wanneer we de familie De Geer op Rijnhuizen in ogenschouw nemen, dan is het aantal nakomelingen beperkt en blijkt de serie van vier rouwborden uit de kerk van Jutphaas al betrekkelijk kort na het overlijden van de vader in 1781, gevolgd door zijn twee schoonzonen een paar jaar later, gecompleteerd te zijn. Aangezien zijn rouwbord als pendant van dat van zijn overleden eerste vrouw dezelfde grootte en uitvoering (bijwerk met vanitassymboliek), alsmede een gelijksoortig Latijns opschrift met wapenschildering heeft, zal het ene als voorbeeld voor het andere hebben gediend. De tekeningen van de heraldische monumenten in de kerk van Jutphaas, die Maximiliaan Louis (sedert 1816: van Hangest baron) d'Yvoy (sedert 1812: heer van Mijdrecht) op 10 oktober 1782 ter plaatse maakte, laten op dat moment nog slechts drie van de vier rouwborden zien aangezien baron Van Utenhove eerst op 29 november 1784 zou overlijden. Hij vermeldt voorts, dat zowel de serie De Geer als de serie De Malapert-rouwborden in het koor van de kerk hangen, vanouds de geëigende plaats en doorgaans boven de grafzerken van de betrokkenen. Zijn registratie van De Malapert-rouwborden komt goeddeels overeen met de opsomming van Bloys van Treslong Prins bijna anderhalve eeuw later. De laatste van de negen bij Bloys vermelde borden, die betreffende de in 1615 overleden Nicolaas de Malapert, eerste heer van Plettenburg en Jutphaas, komt niet in het handschrift d'Yvoy voor, maar wel een tekening van diens grafzerk met kwartierwapens, die Bloys op het kerkhof terugvond.²⁸ Mogelijk heeft d'Yvoy het kleine bord, dat slechts bestond uit de vier kwartierwapens en het overlijdensjaar weggelaten ten faveure van de grafzerk, die dezelfde en meer informatie bevat. Daarnaast geeft hij vier rouwborden meer dan Bloys.²⁹ Van de vijftien rouwborden van de familie De Malapert, die nu zijn geteld, is de verblijfplaats van twaalf stuks op dit moment onbekend. De vier rouwborden van de familie De Geer, die enige tijd spoorloos werden gewaand, hangen inmiddels al weer bijna een halve eeuw in het gebouw van de Hoge Raad van Adel in Den Haag. Deze wetenschap kan een aanmoediging zijn om alsnog een speurtocht naar de verdwenen rouwborden van de familie De Malapert te ondernemen.

Mr. E.J. Wolleswinkel

²² L.J. Dorsman, 'Jacob Maurits Carel van Utenhove van Heemstede (1773-1836), wis- en sterrenkundige', *Utrechtse biografieën* (Utrecht 2003), p. 189-194.

²³ *Nederland's Adelsboek* 45 (1952), p. 517-531.

²⁴ Hij was een neef van haar vader, immers beiden ex matre Van Assendelft. De naam van het uitgestorven Franse adellijke geslacht d'Aumale leefde nog enkele generaties voort in het geslacht Van Hardenbroek door naamstoevoeging in 1837, vgl. *Nederland's Adelsboek* 84 (1994), p. 131-134 en 156-157.

²⁵ *Jaarboek van den Nederlandsche adel* 5 (1893), p. 283-290.

²⁶ Al twee jaar na haar huwelijk in 1762 had zij huis en heerlijkheid Maarsbergen en Maarn, dat vanuit de familie van haar moeder (via De Marez en Van der Muelen op Tamminga en De Geer) was vererfd, verkocht. Vgl. Wittert van Hoogland, t.a.p., 1 (Den Haag 1909), p. 474-489, in het bijzonder p. 483-485.

²⁷ Hoogendijk, t.a.p.

²⁸ Bloys, t.a.p., p. 90.

²⁹ Handschrift M.L. van Hangest d'Yvoy, 1776-1815, Centraal Bureau voor Genealogie, Den Haag, coll. Kon. Ned. Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde (KNGGW), inv. nr. GHS 50D31, in voce Jutphaas. Deze betreffen Lodewijk de Malapert († 10 juni 1657, pendant van Bloys, nr. 6), Leonora de Malapert-d'Ablaing († 17 dec. 1688, pendant van Bloys, nr. 5) en twee van haar kinderen: Louis de Malapert († 20 aug. 1691) en Maria Hoeufft-de Malapert († 17 juli 1707).

Afbeeldingen

Afb. 1. Rijnhuizen met links de kerk van Jutphaas (gravure door C. Specht, 1698)

Afb. 2. Rouwbord De Geer (Hoogendijk 5414)

Afb. 3. Rouwbord De Geer-Tamminga (Hoogendijk 5415)

Afb. 4. Rouwbord Van Utenhove (Hoogendijk 5419)

Afb. 5. Rouwbord Mackay (Hoogendijk 5422)

Afb. 6. Tekening van de rouwborden De Geer-Tamminga door d'Yvoy, 1782 (hs. KNGGW, coll. CBG, 'sGravenhage)

Afb. 7. Tekening van het rouwbord Mackay door d'Yvoy, 1782 (hs. KNGGW, coll. CBG, 'sGravenhage)